

Głos Ziemi Żywieckiej

Wychodzi trzy razy w tygodniu.

Niezależne Pismo Narodowe.

»Kto Ojczyźnie służy, sam sobie służy.«
(Ks. P. Skarga.)

Redakcja czynna od 9-13. — Rękopisów nie zwracamy. — Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.	PKO.181.190 Redakcja i Administracja: PKO.181.190	CENY OGŁOSZEŃ:
Administracja czynna od g. 9-13 i 15-18. Przedpłata miesięczna . . . . . zł 2,50	Żywiec ul. hr. Komorowskich Nr. 60.	w tekście red. m/m. . . . . 0.60 gr na I. stronie m/m . . . . . 0.80 gr (na stronie 3-, wzgl. 6-lamowej) Urzędowe 25% drożej. — Rabat wg. umowy.

KTO TO ZAPŁACI?

Na odcinku polityki zbożowej rządu odbywa się w całej pełni odwrót z etatystycznych eksperymentów. Twórca tej polityki p. Szwalbe poszedł już do dymisji.

Sporo jeszcze wody upłynie, nim zlikwidują się skutki tej polityki. Mylą się jednak ci, którzy sądzą, że eksperymenty p. Szwalbego były ostatnimi i jedynymi.

Mamy jeszcze drugą taką sprawę, mniej głośną, w której jednak również zaangażowane są poważne interesy gospodarcze kraju i poważne sumy skarbu. Chodzi tu o upaństwowienie eksploatacji lasów państwowych. Formalnie zająć się tem miała spółka mieszana — „Towarzystwo handlu drewnem“ z udziałem rządu i kapitałów prywatnych. Sprawa utworzenia tej spółki utkwiała — jak donosiliśmy przed kilku dniami — na martwym punkcie. To jednak nie stanowi żadnego rozwiązania sprawy. Gdyby nawet porzucono w rządzie — jak twierdzą niektórzy — przeprowadzenie tego planu, to nie jest to równoznaczne z zaniechaniem planu upaństwowienia eksploatacji lasów państwowych.

Sprawa Towarzystwu handlu drewnem łączy się z głośną niedawno aferą z koncesją angielskiego przedsiębiorstwa „Century“. Zerwanie, a następnie wykupienie przez rząd koncesji „Century“ było ściśle zespolone z planem nowej gospodarki leśnej. Ministerstwo rolnictwa w dniu 21 maja b. r. zawiadomiło przedstawicieli firmy „Century“, że rozwiązuje przedterminowo, z winy firmy „Century“ zawarte umowy koncesyjne i konfiskuje na rzecz skarbu polskiego kaucję w wysokości 50 tysięcy funtów szterlingów oraz przejmuje „na bezsporną własność skarbu państwa“ wszystkie zapasy drzewa wartości około 300 tysięcy funtów szterlingów. Na tem unieważnieniu koncesji „Century“ skarb polski miał zarobić — jak to podkreślano w inspirowanych komunikatach — przeszło 15 mil. złotych. Z późniejszych jednak komunikatów półurzędowych wiemy, że zawarto polubowny układ z „Century“ i zamiast „konfiskaty“ skarb zobowiązał się wypłacić koncesjonariuszom angielskim odszkodowania w ogólnej sumie 875 tys. funtów szterlingów, czyli przeszło 37 milionów złotych. Do tej sumy doliczyć trzeba różne odszkodowania innym przedsiębiorstwom podobnym, których koncesje zostały unieważnione lub wykupione.

Wszystkie te operacje miały umożliwić utworzenie monopolu dla „Towarzystwa handlu drewnem“, a wielkie zyski z tej kombinacji miały pokryć wszystkie straty, z rozwiązywania koncesyj dotychczasowych, a przede wszystkim dostarczyć pieniędzy na wypłatę tych odszkodowań. Tymczasem „Towarzystwo handlu drewnem“ jest jeszcze „za górami i lasami“. Kapitałiści zagraniczni nie śpieszą się z grubymi zaliczkami na poczet przyszłych zysków, nie wiadomo nawet, co im zaproponowano, bo cały projekt tej transakcji trzymany jest w tajemnicy.

Pozostaje więc pytanie — kto pokryje te 37 milionów złotych i ryzyko dalszych ewentualnych strat? Co będzie z wielkim planem „całkowitego uniezależnienia lasów państwowych“?

Krajowy przemysł został zupełnie usunięty na bok. Kapitałiści zagraniczni, mający go zastąpić, do niczego się jeszcze nie zobowiązali i nie wiadomo, jakich zażądają gwarancji i przywilejów. Skarb państwa jest obecnie jedynym panem w lasach państwowych, ale kosztem 37 milionów złotych.

Sprawą tą muszą zająć się czynnikowi właściwi, w pierwszym rzędzie Najwyższa Izba Kontroli, która i w latach poprzednich miała wiele zastrzeżeń co do systemu gospodarki w lasach państwowych. Sprawą tą interesuje się również izba przemysłowo-handlowa, do której wpłynął w tej sprawie obszernie umotywowany wniosek rady

izby p. Milsztejna, opublikowany w jednym z ostatnich numerów „Drzewa Polskiego“. Ponieważ poważna prasa fachowa polska jest czytawą na zagranicą — cała ta historia dostała się do opinii zagranicy i z tego chociażby względu i polska opinia publiczna ma obowiązek żądania wyjaśnień.

Jeśli Pan Prezydent...

PISMO ŻYDOWSKIE O PLANACH LEWICY.

Plany lewicy „odślania“ żydowski „Nasz Przegląd“, pisząc:

Opozycja lewicowa przygotowuje „natarcie strategiczne“, które ma się składać z całego szeregu „operacji frontowych“.

A więc po skonstruowaniu bloku centrolewicowego nastąpi próba „przyciągnięcia“ mniejszości słowiańskich w przeciwstawieniu do próby „wciągnięcia“ żydów i Niemców, podjętej przez B. B.

Nie wiemy doprawdy, w jaki sposób lewica, zablokowana z Chadecją i Piastem, dojdzie do porozumienia z Ukraińcami, skoro nawet p. Thugutt kategorycznie wypowiedział się w swoim czasie przeciwko uniwersytetowi ukraińskiemu we Lwowie i zmusił p. Skrzyńskiego do skreślenia tej obietnicy z tekstu przemówienia, wygłoszonego na Zgromadzeniu Ligi.

Lecz przypuśćmy, że votum nieufności dla p. Świtalskiego, zapowiedziane już zresztą przez marszałka Daszyńskiego na przyjęciu redaktorów pism berlińskich, otrzyma większość.

Wedle kalkulacji lewicy nastąpi wówczas „zmiana garnituru“ z p. Matuszewskim na czele.

Jeśli w tej zmianie zniknie pułk. Prystor, to lewica gotowa będzie ustosunkować się „rzeczowo“ do nowego gabinetu. W przeciwnym razie zostanie zgłoszona „zaostrzona“ formuła, stwierdzająca brak zaufania do wszystkich, wymienionych z nazwiska, ministrów, nie wyłączając p. ministra spraw wojskowych.

Wedle kalkulacji jednego z leaderów lewicy druga ta formuła, zawierająca żądanie ustąpienia wszystkich członków gabinetu, będzie już posiadała pełnię prawomocności konstytucyjnej i ewentualnie spowoduje przesilenie państwowe. Jeśli p. Prezydent nie wyciągnie konsekwencji, to Sejm skorzysta z mglistego paragrafu konstytucji, przewidującego „opróżnienie miejsca“, a wówczas władzę obejmie Marszałek Sejmu i powoła „gabinet likwidacyjny“, który przeprowadzi bezstronne wybory.

Znowu „Cadillac“ rządowy.

WYPADEK SAMOCHODOWY PROF. TURA.

W Warszawie jechał onegdaj autem marki „Chevrolet“ prof. Uniwersytetu Warszawskiego p. Jan Tur w towarzystwie małżonki i asystenta dr. Dehnela. W pewnym momencie, na rogu Wilczej i Marszałkowskiej wyskoczyło z szybkością co najmniej 60 kilometrów na godzinę wielkie auto „Cadillac“.

Nastąpiło straszliwe zderzenie. Prof. Tur i jego małżonka odnieśli obrażenia cieleśne, na szczęście, niezbyt ciężkie, uszkodzona została tylko „Chevroletka“. Zgromadził się tłum przechodniów, widzów wypadku, który przybrał dość groźną postawę wobec kierowcy „Cadillaca“.

Wezwany przez dr. Dehnela policjant zajął się sprawdzaniem dowodów osobnika, prowadzącego „Cadillaca“. Okazało się, że młodocianym sprawcą wypadku był sekretarz osobisty prezesa rady ministrów, Świtalskiego, p. Jan Bociański, który, choć miał obok siebie szofera, prowadził jednak auto sam i nie żałował sobie kawalerskiej jazdy, rządowemu zaś samochodowi gazu z obywatelskich podatków.

Nie chcąc dopuścić do zatuszowania sprawy, prof. Tur udał się do Prezydium Rady Ministrów i zawiadomił o powyższym wypadku.

Rozbijanie ludzi na drogach samochodami rządowymi było dotąd specjalnością osób wyjątkowo uprzywilejowanych w sanacji, niedługo jednak, jak widać, i woźni ministerjalni zaczną z nimi konkurować.

Czy nie lepiej byłoby ten sport uprawiać tylko latem, w okolicach Biarritz, czy Monaco? Czy

koniecznie Warszawa i szosy polskie mają mieć ten wyłączny przywilej?

PIEŚŃ DZIADOWSKA.

Posłuchajta, ludkowie,
Co wam dziadek opowie:
Zmienił u nas się porządek,
Jak weszli do władzy grządek
Różne Sława ne Prystawy...

„Swój“, „swojego“, po „swoje“...
Wciąga w rząd podwoje
I „bregada“ za „bregadą“
Na wysięgi w awans jadą;
Rządzą się, jak szara gęś...

Każdy człowiek jest łasy:
Komisarzem być Kasy...
Nawet taki aferzysta,
Co to miał procesów trzysta,
Do Nadwórnej wślizgnął się.

Wieta wszak, dobrodzieje,
Jak to teraz się dzieje:
Zaczyna się od Nadwórnej,
Potem z łaski władzy górnej
Awansuje się w migi...

Dziwne czasy nastały,
Aż się dziwi lud cały:
Różne hetki i pętelki
Wzięły w graby zarząd wszelki,
Jakby w jakim Kabulu...

Że się zmienia te dzieje,
Miejmy wszyscy nadzieję,
Sejm „sanację“ trochę ściśnie,
Aż z niej „fajdanis“ wytryśnie.
Niemoralność skończy się.

Bis.

.....
Koncert - Dancing
Grand - Hotel.
.....

WSZYSTKO TO JUŻ BYŁO.

Tajemnicze zniknięcie.

Kartka z dziejów sanacji francuskiej.

WŁODZIMIERZ Z.

Zanim Napoleon III pod hasłem sanacji Francji i walki z partyjniactwem dokonał zamachu stanu i po rozpędzeniu sejmu utorował sobie drogę do tronu, udawał przez pewien czas socjalistę i propagował reformy za z Rzeczypospolitej Francuskiej można było zaobserwować po raz pierwszy powtarzające się później gdzie indziej zjawisko socjal-bonapartyzmu, to jest udawania socjalistów z wyraźnie skryzalizowanym lub na razie tajnym planem, skierowania oszukanych demagogją mas na tory budowy samowładztwa — przez zniszczenie sejmu.

Ale obok tych socjalbonapartystów, świadomych swego planu, widzimy ludzi, którzy przed zamachem stanu Ludwika Napoleona byli socjalistami, nie będąc bonapartystami, a którzy po zamachu stanu stali się czemś w rodzaju „Piątej brygady“, popierając gorąco samowładztwo, a otrzymującej w zamian udział we władzy i dobre uposażenie.

Do tego typu należał p. Bilault. W 1848 r. p. Sandon, adwokat z Limoges, zaprosił p. Billault do pomocy w pewnym procesie cywilnym. Pan Billault przybył w tym celu do Limoges i wziął udział w procesie obok p. Sandona. W tym czasie zawakował mandat poselski w okręgu miejscowym. Pan Billault postanowił się o niego ubiegać. W tym celu uprosił swego kolegę p. Sandona, aby odwiedził osoby, posiadające wpływy u wyborców i pośredniczył w korespondencji pomiędzy nimi, a p. Billault. Wyborcy zadawali pytania w sprawie programu, a p. Billault wypowiadał się w listach nadsyłanych na ręce p. Sandona.

W tych listach p. Billault przeszedł na stronę samowładztwa, został mianowany prezesem Ciała prawodawczego, a później został pierwszym ministrem. Pragnął jednak wy dostać swe dawne listy, zawierające jego ówczesne „credo“ polityczne.

W tym celu naprzód próbował kupić p. Sandona, ofiarując mu bardzo wysokie posady. Gdy to się nie udało, przekupił osobę, u której p. Sandon złożył swoje papiery i zdobył je.

Pan Sandon wytoczył proces osobie, która sprzeniewierzyła jego papiery.

Wówczas rozpoczął się terór prokuratorski względem p. Sandona. Szesnaście razy aresztowano go, aby go zmusić do zaniechania procesu.

Wreszcie p. Sandon wniósł petycję do senatu i skargę na p. Billault do rady stanu.

Zanim jeszcze ta skarga była rozpatrzona, uwięziono p. Sandona i postawiono go w stan oskarżenia z powodu rzekomego spotwarzenia p. Billault.

Ale dopuszczenie do procesu nie leżało w interesie sanacji francuskiej, bo p. Sandon byłby przeprowadził dowód prawdy. Trzeba było więc nie dopuścić do rozprawy sądowej.

Pewnego dnia p. Sandon zniknął w sposób tajemniczy.

Zamknięto go w domu warjatów w Charenton i traktowano jak furjata, aby go doprowadzić do obłędu.

Wypuszczono go stamtąd dopiero po śmierci p. Billault.

Jeden z zauszników Napoleona II, minister spraw wewnętrznych Persigny, aczkolwiek sam nieprzebierający w środkach (był on twórcą kartotek o działaczach politycznych, na których wzorował się p. wojewoda Lamot), zrozumiał jednak wagę tego, co się stało i napisał następujący list do szefa kancelarii cesarskiej p. Conti:

„Kochany Conti. Jest poważna sprawa, której trzeba skrócić kark. Postępowanie p. Billault było niesłychane. Człowiek, który padł jego ofiarą, gotów oddać się w ręce partji. Możemy mieć straszny skandal. Zdaje się, możnaby rzecz załatwić zapomocą dwudziestu lub trzydziestu tysięcy franków, któreby p. Counnea wziął z funduszu dyspozycyjnego.“

Charakterystyczną rzeczą w tym liście jest, że p. Persigny, prawa ręka Napoleona II w walce z „partyjniactwem“, a w rzeczywistości z parlamentaryzmem, widzi i podkreśla niebezpieczeństwo, że partje mogą się ująć za pokrzywdzonym.

Użyto jednak innego sposobu, aby nie dopuścić do skandalu. Prezes sądu (po zamachu stanu zniesiono niezawisłość sędziowską!) zakazał jawności w procesie, wytoczonym przez Sandona o odszkodowanie za zamknięcie go w domu warjatów.

Na dobro sanacji francuskiej należy jednak zapisać, że p. Sandona nie zamordowano i że ostatecznie przysądzone mu 10 tysięcy franków odszkodowania.

(„Myśl Niepodległa.“)

Humor i nastroje

W MAŁOPOLSCE.

Ostatni numer „Przyjaciela Ludu“ pisze: „Aby ją (Polskę) doprowadzić do porządku, każdy musi stanąć przy boku Wodza Narodu“

Marszałka Piłsudskiego i Wodza chłopów Jana Stapińskiego, (podkreślenia w oryginale — (przyp. Red.).

U GÓRY I U... DOŁU.

W tym samym „Przyjacielu Ludu“ niejaki Michał Lech, znany w powiecie bocheńskim warchoł, opisuje, jak to rozbił wiec posłowi Opolskiemu ze Stronnictwa Chłopskiego.

„Zgóry zapowiedziałem, iż przeciw rządowi obecnemu i Marszałkowi Piłsudskiemu nie pozwolę na żadne wycieczki — mimo to pos. Opolski, nie mogąc żyć bez tego, aby coś na Marszałka Piłsudskiego nie powiedzieć, począł wywodzić żale, jak to Marszałek posłów obazgral. Wówczas ja mu przerywając zapytałem, aby powiedział, co dotąd w Sejmie zrobili, bo poza tem, że robią

burdy i awantury, jak ostatnie baciary w najgorszej knajpie, to chyba nic oraz, że Marszałek Piłsudski jest zanadto cierpliwy, bo ja, gdybym był na jego miejscu, to kazałbym na dworcu sejmowym postawić ławę, na niej wylczyć takim posłom po 25, zamiast djety i rozpędzić do domu. Na to p. Opolski odpowiedział mi, że go mogę 25 razy w d... pocałować, ja jemu, że może mnie i sto razy pocałować“...

Wiec rozwiązała policja.

„Dobry“ przykład, idący zgóry, znalazł swój naturalny odgłos u dołu.

BOJÓWKA NA WIECU SOCJALISTYCZNYM.

Na żądanie robotników socjalistycznych przybył do Krakowa na wiec poseł Liebermann. Towarzyszyli mu posłowie Mostek i Żuławski.

Był to w Krakowie pierwszy wiec socjalistyczny, nastrojony na ton bardzo opozycyjny, w stosunku nie tylko sanacji, ale i p. Piłsudskiego.

Sanacja nie odważyła się wysłać tutejszego „Strzelca“ na rozbicie wiecu. Sprowadzono 6 le-

gjonistów z Jaworzna i 3 przebranych agentów policji. Gdy pos. Liebermann rozpoczął przemówienie, owa grupa 9 podniosła hałas. Nie upłynęło i paru minut, a „Straż“ socjalistyczna bez ceregieli policzyła im kości i wyrzuciła za drzwi. W ten sposób tanim kosztem sanacja dopomogła socjalistom krakowskim do wytworzenia na sali gorącej atmosfery, wrogiej sanacji.

I „GŁOS NARODU“ NAWRACA.

Naczelny redaktor „Głosu Narodu“, J. Matjasik, nie wrócił jeszcze z urlopu. Pismo prowadzi ks. J. Piwowarczyk (pseud. W. Z.), znany ze swych sympatyj do sanacji, a niechęci do ende-ków. Zamieścił on ostatnio kilka artykułów, dzi-

wnie przypominających... pióro p. Matjasika. Przestrzega przed łączeniem się z sanacją, jest niezadowolony z taktycznego połączenia się Chade-cji z lewicą i z troską pyta: co to będzie dalej?...

Zmieniają się czasy, zmieniają się i ludzie.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Postrzelenie przemytnika. Na odcinku granicznym w Kończycach Małych, w kierunku granicy czeskiej, użyto przez straż broni palnej za uciekającymi przemytnikami. Jeden z przemytników, a mianowicie: Szczyпка Wilhelm ze Zarcza, został ranny, którego po udzieleniu mu na miejscu pierwszej pomocy, odwieziono pogotowiem ratunkowym do szpitala w Cieszynie. Znalaziono większą ilość papierosów oraz tytoniu czeskiego skonfiskowano.

— Zatrucie ryb w Wiśle. Donieśliśmy swego czasu, że wytrute zostały ryby w Wiśle na odcinku kilku kilometrów pod Skoczowem. Dobrowolnie nie zgłosił się żaden sprawca tego czynu. Musiano zatem przeprowadzić dochodzenia, a to badanie ryb śniętych oraz wody w Wiśle i w dopływach (kanałach), prowadzących wodę do Wisły. Na tej podstawie stwierdzono przez zakład wojewódzki dla badania żywności i przedmiotów użytku w Pszczynie, że ścieki, pobrane na terenie fabryki W. Spitzera w Skoczowie, zawierają substancje trujące, nie mniej ścieki z tejże fabryki, wpadające przez kanał do Wisły, są również szkodliwe i że tem trzeba wytłumaczyć wymarcie ryb na tamtejszym odcinku Wisły. Znalaziono zatem sprawcę i przeciw niemu zwróciły swe kroki władze administr. i Śl. Two rzybackie. Po dłuższych pertraktacjach doprowadzono do porozumienia między sprawcą i poszkodowanym. P. Spitzer podpisał zobowiązanie na 4500 zł na rzecz Twa ryback. Sprawa usunęła się z pod dalszego rozpatrywania.

— Przed Zjazdem Pożarniczym. Jak już donosiliśmy, w niedzielę, 6 października b. r. odbędzie się w Cieszynie tegoroczny Zjazd Pożarniczy Związku Straży Pożarnych Śląska Cieszyńskiego przy współudziale przedstawicieli władz państwowych i wojewódzkich. Przełożenie miasta uprasza właścicieli domów, aby z okazji tej udekorowali budynki flagami państwowymi.

— Biblioteka Sejmu Śląskiego wydaje od 1. b. m. książki codziennie (prócz poniedziałku) od godz. 15-tej do 18-tej, w sobotę od godz. 10 do 13.30.

— W obawie przed karą — popełnił samobójstwo. Na szlaku kolejowym Chebzie-Katowice rzucił się z zamiarem samobójczym 13-letni Sosnowski Józef, syn konduktora z Chebzia pod przejeżdżający pociąg. Odciętą mu została lewa noga poniżej kolana. Po nałożeniu Sosnowskiemu opatrunku przez lekarza, odstawiono go do szpitala w Goduli.

W toku dochodzeń ustalono, że niedoszły samobójca, który pasał gęsi tuż przy torze, wskutek nieostrożności dopuścił się do przejechania mu przez pociąg 6 gęsi i z obawy przed karą, jaka spotkać go miała ze strony rodziców, rzucił się pod pociąg.

— Wieczornica „Sokola“ odbędzie się w sobotę, 5. b. m. o godz. 20 w sali p. Bichterlego w Bielsku (Rynek). Wstęp 1 zł 50 gr. Bufet we własnym zarządzie.

— Wprowadzenie elektrycznego żelazka. W każdym gospodarstwie — elektryczne żelazko — oto dewiza, pod którą Elektrownia Bielsko Biała podejmuje obecnie na szeroką skalę zakrojoną akcję propagandową dla powszechnego wprowadzenia żelazek do prasowania. Statystyczne badania wykazują, że wiele gospodarstw, posiadających instalację elektryczną, nie posiada jeszcze elektrycznych żelazek w użyciu.

W znacznej części pochodzi to stąd, że słabe elektryczne żelazka, względnie wadliwe garnitury kontaktowe dały dowód do uszkodzeń i złych doświadczeń. Natomiast nasze elektryczne żelazko jest pod względem zdolności ogrzewania tak silnem, że także ciężką bieliznę w wilgotnym stanie można łatwo prasować.

Także sznury i kontakty są obecnie tak dobrze skonstruowane, że wszelkie zaburzenia są wykluczone. Dla umożliwienia każdej gospodyni, by mogła zapoznać się z takim żelazkiem dobrej konstrukcji i wypróbować takowe, daje Elektrownia Bielsko-Biała w okresie od 1. X. do 31. XI. b. r. każdemu konsumentowi prądu, który rachunki za prąd zawsze punktualnie reguluje, na przeciąg 1 miesiąca bezpłatnie elektryczne żelazko do prasowania na próbę. O ile po upływie miesiąca żelazko pożyczone zostanie nabytem, wówczas kosztuje łącznie z garniturem kontaktowym także tylko zł 30, którą to kwotę stosownie do życzenia można wyrównać w 6 równych ratach miesięcznych. (r.)

— Kurs gospodarstwa domowego 6-tygodniowy dla pań zostanie otwarty od 1 listopada b. r. w godzinach wieczornych przy Szkole Zawodowej Żeńskiej Macierzy Szkolnej w Bielsku. Zgłoszenia przyjmuje i informację udziela p. sekretarz Hatlas w Szkole Przemysłowej ul. Sixta 14 (tel. 1561) codziennie od 8—12 i 3—5.

— Szkoła majstrów budowlanych przy Państwowej Szkole Przemysłowej w Bielsku. Z dniem 1 listopada b. r. uruchomiona zostanie trzyletnia szkoła majstrów budowlanych, mająca na celu kształcenie teoretycznie i praktycznie przygotowanych podmajstrzych i majstrów dla przedsiębiorstw budowlanych do wykonywania prac z zakresu robót budowlanych, murarskich, ciesielskich, żelazobetonowych i kamieniarskich. Do klasy I. mogą być przyjęci kandydaci, którzy: 1. ukończyli 2 klasy szkoły średniej ogólnokształcącej, 4 klasy szkoły powszechnej lub odpowiednią ilość klas szkół innych tego samego poziomu 2. Wykażą się praktyką co najmniej trzyletnią w rzemiośle murarskim, ciesielskim, żelazobetonowym lub kamieniarskim. 3. Złożą egzamin wstępny ustny i piśmienny z języka polskiego arytmetyki i rysunku odręcznego.

Kurs nauki trwa trzy lata w okresach od 1 listopada do 31 marca i odbywa się według planu i programu, zatwierdzonego przez Ministerstwo W. R. i O. P. Czas od 1 kwietnia do 1 listopada przeznaczają się na obowiązkową praktykę w rzemiosłach budowlanych.

Po ukończeniu kursu nauk, otrzymuje kandydat świadectwo tymczasowe. Świadectwo ostateczne i tytuł majstra budowlanego absolwent

Urzędnik

pracuje intensywnie i z dokładnością kunsztownej maszyny, tak, że
bywa

wyczerpany nerwowo

Celem odświeżenia i należytego wykonywania swoich obowiązków naciera czoło i skronie wódką francuską

ALPA

Przez masaż „Alpą“ wzmacniają się mięśnie i ożywiają nerwy.

otrzymuje po odbyciu co najmniej trzyletniej praktyki i złożeniu odpowiedniego egzaminu. Wpisy odbędą się w sekretariacie Państwowej Szkoły Przemysłowej w dniach 29, 30 i 31 października 1929. Do wpisu należy przedłożyć metrykę chrztu, wymagane świadectwo szkolne, dowód trzyletniej praktyki zawodowej. Taksa wpisowa wynosi 5 zł, taksa egzaminacyjna 3 zł, taksa za egzamin psychotechniczny 1 zł. Opłata szkolna wynosi 45 zł za każdy kurs.

— **Przedstawienie.** Zespół amatorski Stow. Młodzieży Polskiej Męskiej w Cieszynie odegra w niedzielę, 6. b. m. w sali Domu Narodowego o godz. 5 po poł. dramat p. t. „W górę serca“. Po przedstawieniu zabawa towarzyska. O liczne przybycie gości uprasza Zarząd.

— **Zręczność fizyczną i zdatność umysłową** we sporcie i w zawodzie osiągniecie przez masowanie wódką francuską „ALPA“. Masaż ten wzmocni wasze mięśnie i odświeży nerwy.

— Mam zaszczyt uwiadomić P. T. Publiczność, że skład instrumentów muzycznych został przeniesiony z ul. Węglowej na ul. 3 Maja, Baza-ry Kasy Oszczędności w Bielsku.

Proszę nadal o łaskawe odwiedzanie mego składu, gdzie każdy otrzyma dobry towar, po umiarkowanej cenie. — Z poważaniem HERMAN SAFIR, ul. 3. Maja.

— **Ujęcie doliniarki.** Polak Marja z Wilkowiec została przyaresztowana za popełnienie kilku kradzieży kieszonkowych na Rynku w Bielsku podczas targu.

— **Kto znalazł legitymację Kręćchwosta?** Kręćchwost Tomasz, szeregowiec 3. P. S. P. zgubił portfel z legitymacją wojskową i zezwoleniem na kierowanie pojazdami mechanicznymi.

— **Ostatnia szychta.** Na kopalni „Silesia“ w Zebraczu zabity został przez zawalenie się filaru 18-letni górnik Paweł Miczko z Kaniowa, powiatu bielskiego. Zwłoki nieszczęśliwej ofiary wydobyto i po załatwieniu formalności sądowych pogrzebano przy licznych udziałach ludu.

Innych ofiar w ludziach nie było. Dochodzenia w powyższym wypadku przeprowadzają władze górnicze, które ustalą, kto ponosi winę za ten wypadek.

— **Nieszczęśliwy wypadek przy pracy.** W Mikuszowicach uległ podczas zdejmowania przewodów elektrycznych wysokiego napięcia nieszczęśliwemu wypadkowi 29-letni robotnik Jan Zdyb. W chwili gdy zdejmował przewody elektryczne, słup złamał się, wskutek czego Zdyb upadł wraz ze słupem na ziemię i doznał złamania lewej nogi w kolanie.

Odwieziono go do szpitala powszechnego w Bielsku. Winę wypadku ponosi monter Mohl z Bielska, który miał bezpośredni nadzór nad pracą. Przed objęciem pracy zaniedbał on stwierdzić, w jakim stanie znajduje się wspomniany słup. Czekają go rozprawa sądowa i kara.

— **Pożar w Międzyrzeczu Górnym.** W murywanym, słomą krytym, budynku Antoniego Borusia w Międzyrzeczu Górnym wybuchł pożar, który zniszczył cały dach domu oraz przyległy chlew i stodołę, wraz z znajdującymi się w stodole zapasami słomy i zboża.

Ogólna szkoda, wyrządzona przez pożar, wynosi około 6.000 zł. Przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

— **Z życia Stronnictwa Narodowego w Żywcu.** W niedzielę, 29. z. m. odbyło się zebranie w domu St. Bugaja w Bystrzej. Z ramienia Z. P. Stronnictwa Narodowego wygłosił referat polityczno-gospodarczy p. J. Kojder z Żywca.

Podczas propagandowej sprzedaży żelazek do prasowania kosztuje elektryczne żelazko do prasowania

tylko zł. 30.00.

Blizsze szczegóły w części redakcyjnej pisma.

ELEKTROWNI BIELSKO-BIAŁEJ w Bielsku,

ul. Batoiego 13a.

Tel. 1278 i 1696. Otwarte od godz. 8-12 i 2-6.

Rzecznik patentowy

Inż. Herman Sokal

zaprzyśiężony biegły sądowy

Katowice, Słowackiego 22, tel. 312

wyjednywa patenty, wzory, znaki towarowe, — przeprowadza wszelkie sprawy ochrony przemysłowej w kraju i zagranicą.

Zebrani podziękowali mowcy rzeszestami oklaskami. W dyskusji zabrało głos kilku z obecnych, ubolewając nad ciężkim położeniem gospodar- czem. Napiętnowano demagogiczną robotę, prowadzoną przez naganiaczy sanacyjnych, którzy dużo obiecywali, że pod rządami „Dziadka“ będzie... raj na ziemi.

Zebranie zakończono uchwałą, domagającą się częstszych zebrań Koła miejscowego. — S. B.

— **VI. Tydzień Lotniczy w Żywcu.** Staraniem miejscowego Komitetu Obrony Powietrznej i Przeciwigazowej urządza się w dniach od 6-go do 13-go b. m. „Tydzień Lotniczy“ z następującym programem: w sobotę, 5. b. m. „dancing“ w sali hotelu „Polonia“; w niedzielę 6. b. m. — rano nabożeństwo w kościele parafjalnym; 10. b. m. występ gościnny Leona Wyrwicza w sali „Sokoła“. Od 6—13 b. m. odbędzie się w sali larzy polskich. Dnia 13. b. m. odbędą się na magistratu wystawa obrazów współczesnych ma- lach pod „Górą“ pokazy gazowe.

— **Strejk robotników w kamieniołomach w Szarem.** W końcu ub. m. robotnicy, zorganizowani w Z. Z. „Praca Polska“ w Żywcu, przystąpili do strejku z powodu niewypłacania im przez firmę zarobków, wynoszących kilka tysięcy złotych. Strejk trwa jeszcze.

3,000.000 egz.

Te książki czytać będzie cała Polska!

3,000.000 egz.

Otwieramy 7-my sezon wydawniczy najpopularniejszego wydawnictwa książkowego

BIBLIOTEKA DOMU POLSKIEGO

którego dotychczasowy dorobek wydawniczy sięga imponującej cyfry trzech milionów egzemplarzy. Wśród autorów swoich Biblioteka Domu Polskiego notuje nazwiska: *Bandrowski J., Barszczewski St., Cieszkowska Z., Czeska-Mączyńska M., Daniłowski G., German J., Gruszczyński A., Gomulicki Wł., Kiedrzyński St., Kisielewski Z., Klemens Junosza, Kraszewski J. I., Krechowicki A., Lepecki M., Lutostawski W., Maciejowski J., Marion, Olechowski G., Ossendowski F. A., Orkan Wł., Perzyński Wł., Rapacki W., Rodziewiczówna M., Savitri, Sewer, Słoński E., Strug A., Szpyrkówna M. H., Tetmajer-Przerwa K., Wierzyński M., Winawer Br.*

i wielu innych, jak również cały szereg najwybitniejszych pisarzy obcych o wszechświatowej sławie. Na życzenie tych licznych tysięcy czytelników polskiej książki, których nie zadawalnia lichy druk na lichym papierze i pospolita treść książki,

Biblioteka Domu Polskiego

zmienia całkowicie typ książki i formę wydawnictwa.

Od dnia 1 października b. r. wydajemy

6 wielkich tomów powieściowych kwartalnie

(co dwa tygodnie tom), z których każdy zawiera przeszło 200 stron druku na grubym i doskonałym papierze dzielowym, w przepięknej wielobarwnej okładce.

6 wielkich arcydzieł, niezmiernie ciekawych powieści, z których każda jest niezwykle wydarzeniem dla czytelnika, 6 książek na najwyższym poziomie literackim.

Biblioteka Domu Polskiego jedyna dziś w Polsce tworzyć będzie najbardziej wyborowy komplet dzieł współczesnej literatury polskiej i wszechświatowej, a poza tem każdy prenumerator otrzymuje

3 BEZPŁATNE PREMJE W KWARTALE

1. Albumowe wydawnictwa na tematy popularno-naukowe, ilustrowane ca 80 ilustracjami, na luksusowym papierze
2. Obraz ścienny (autolitografja, reprodukcja barwna) w wielkim formacie 350 × 500 mm,
3. „Magazyn Ilustrowany“, w którym: kobieta znajdzie wzory mód i robót ręcznych, młodzież — godziwą rozrywkę z nagrodami, a wszyscy miłą i ciekawą lekturę.

Prenumerata kwartalna łącznie z przesyłką pocztową tak książek, jak i premij, jest niesłychanie niska i wygodnie rozłożona, — gdyż wynosi

Zł. 12.— (dwanaście)

które można wpłacać w dwóch miesięcznych ratach na konto P. K. O. 9779 w każdym Urzędzie Pocztowym, lub też przekazem pocztowym na adres: Warszawa, Nowy Świat 15, Biblioteka Domu Polskiego. (340.)

Dr. S. HASS

lekarz kliniki kobiecej Uniwersytetu w Berlinie, ordynuje jako specjalista chorób kobiecych i akuszer w Bielsku, przy ul. Szkolnej 8. (dawny budynek Kasy Chorych) o godz. 3—6 po południu. Telefon 1655. Telefon 1655.

Tysiące

chorych na katar żołądka, wzdęcie, kurcze, bóle, niestrawność, brak apetytu, ogólne osłabienie, etc. odzyskało zdrowie, używając zioła sławnego na cały świat dr. Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej.

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne profesora Sekułowicza, Warszawa, Żórawia 42w. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni i gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwa. — Żądajcie prospektów.

WYBÓR wszelkich wymiarów
DYKTÓW olchowych i sosnowych,
FORNIERÓW według danych
RYSUNKÓW w własnych
WARSZTATACH

J. König, Biała - Bielsko

ul. Komorowicka — telefon 1620.

Fornierowanie filunków i pełnych części łóżek, szaf i t. p. na zamówienie wszystkimi gatunkami drzew krajowych i egzotycznych, bajcowanie chemiczne według najnowszej metody. —

Bacność!

Zastępcy i zastępczynie, którzy się zatrudniają sprzedają dolarówek i premjówek, uzyskać mogą duży zarobek boczny z artykułem, który daje im na dobrych warunkach.

Oferty pod „boczny zarobek“ do firmy „PAR“ Katowice, Poprzeczna 8.

Nadzwyczajna okazja!

Polacy i Polki! już nadszedł najwyższy czas do zaopatrzenia się w najpotrzebniejsze towary manufakturalne na zbliżający się sezon zimowy. Wszyscy kupcy z całego kraju, a nawet z zagranicy kupują wszelkie towary w Łodzi, za które Wy później ciężko zapracowanymi pieniędzmi płacicie znacznie drożej. Firma nasza daje możność każdemu nabywania towarów z pierwszego źródła — wprost z Łodzi o połowę taniej, niż w Waszych okolicach, bo cały komplet towarów, nadających się do każdego domu,

tylko za 49 zł.

a mianowicie: 3 m ubraniowego — towar czysto wełniany na męskie, eleganckie ubranie (kolor według wyboru), 3 m markizy — towar miękki i puszysty, nadający się na całą ciepłą, damską suknię, 1 koszula trykotowa, męska na zimę, 1 p. kałesonów trykotowych, zimowych, 1 swetr damski lub męski do zapinania pod szyję, 1 p. skarpetek ciepłych, 1 p. pończoch damskich zimowych, 3 chusteczki białe, 1 chustka turecka na głowę w najmodniejsze wzory. To wszystko razem wysyłamy tylko za 49 zł za zaliczką pocztową po otrzymaniu listownego zamówienia. Płaci się przy odbiorze towaru.

Uwaga! Kupujący nic nie ryzykuje, gdyż o ile towar się nie podoba, przyjmujemy go zpowrotem, a pieniądze zwracamy. Ci, którzy nadeszli zaraz 3 zł, nie płacąc kosztów opakowania i opłaty pocztowej. Omijajcie pośredników i przekupniów, napiszcie zaraz do naszego składu fabrycznego:

„Produkcjopol“ Łódź, Pl. Dąbrowskiego 4

Na żądanie wysyłamy bezpłatnie cennik ilustrowany.

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojсковą, wystawioną przez PKU Bielsko-Biała na nazwisko Józef Pyka, zamieszkały w Białej, Kolejowa 292, ur. w r. 1904. — łaskawy znalazca zechce za wynagrodzeniem zwrócić ową książeczkę.

KARTOFLE JADALNE
KAPUSTA GŁOWIASTA
BURAKI PASTEWNE
BURAKI PASTAEWNE

dostarcza najtaniej
Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa, Katowice, Ko-
Tel. 15-05. chanowskiego 6. Tel. 15-95.

UNIEWAŻNIAM zgubioną przepustkę graniczną. — Władysław Bułka, Rycerka Górna 33, pow. Żywiec.

Połysk i Przepyszna Barwność
oto znamiona jedwabnej bielizny, pielęgnowanej Persilem. Przytem jak łatwy jest ten sposób prania! Wystarczy wycisnąć odnośną sztukę lekko i ostrożnie w zimnym ługu Persilowym, poczem przepłókać w zimnej wodzie, dodając przy ostatnim płókanju kilka kropel octu. W celu wysuszenia zawinąć wypraną sztukę w białe szmatki, łatwo wchłaniające wilgoć. Później wyprasować po lewej stronie żelazem niezbyt gorącym, oto wszystko!

Trwałość farby przy sztukach kolorowych stwierdza się przez zamaczanie małego namacznika w czystej wodzie i wyciśnięcie nad białą chustką.

Do prawdziwego czy sztucznego jedwabiu

Persil

MIESZKANIE z trzech lub więcej pokoi poszukuje się w Cieszynie. W razie życzenia można dać wzamian mieszkanie większe w centrum Katowic. — Wiadomość hotel pod Jeleniem u portjera.

POSZUKUJEMY ZDOLNYCH ZASTĘPCÓW dla sprzedaży Obligacji Państwowych na raty. Nasi zastępcy zarabiają 3000 złotych miesięcznie i więcej. Niskie ceny sprzedaży i najwyższe prowizje. Zgłoszenia pod adresem: Dom Bankowy Jakób Ulam, Wydział Losów, Lwów, ul. Mickiewicza 4.

„Armja Polska wa Francji“

(Dzieje wojsk Generała Hallera na obczyźnie) opracował i zebrał Józef Sierociński.

Do nabycia we wszystkich księgarniach i u autora.

Adres: **JÓZEF SIEROCIŃSKI**, Warszawa, ul. Piękna 44.

Dzieło powyższe powinno się znaleźć w ręku każdego hallerczyka i każdego uczestnika wojny światowej.

P 3267-28
10.

Edykt licytacyjny.

Dnia 30 października 1929 o godz. 9-tej przed poł. odbędzie się w Sądzie grodzkim w Bielsku, drzwi Nr. 9, I. piętro, przymusowa sprzedaż realności lwh 154 gm. kat. Bielsko-Górne Przedm.

Wartość szacunkowa 65.234 zł.

Najniższa oferta 32.617 zł.

Wadium 6.523.40 zł.

Prawa, któreby spowodowały niedopuszczalność licytacji, należy zgłosić przed rozpoczęciem się licytacji, w przeciwnym bowiem razie praw tych nie będzie można więcej dochodzić na szkodę nabywcy w dobrej wierze, tej realności. Z resztą odsyła się do edyktu licytacyjnego, umieszczonego na tablicy urzędowej.

Sąd Grodzki w Bielsku, Oddz. II., dnia 30 września 1929.

Architekt i Budowniczy KAROL GAMROT

(zaprzyiężony rzeczoznawca budowlany)
projektuje i wykonuje solidnie i na przystępnych warunkach wszelkie prace w zakresie budownictwa wchodzące.

Bielsko, ul. Młyńska Nr. 3. — Tel. 612-VI.

BACZNOŚĆ...

BACZNOŚĆ...

Korzystajcie z okazji

Z bliżeniem się jesieni postanowiliśmy wysłać 5000 kompletów, o połowę taniej, niż w Waszych miejscowościach. W celu reklamowania Naszych towarów.

Komplet składa się z 15 sztuk.

mianowicie: 17 metr. płótna, 3 mtr. bostonu lub 2 i pół m weluru na palto męskiej, 3 m na suknię, 1 m na fartuch, 1 para skarpetek, 1 para pończoch, 6 chusteczek, 2 szpulki nici, 1 ręcznik.

Taką całą wyprawę wysyłamy tylko za 60 zł.

Za dobroć towaru gwarantujemy. Płaci się przy odbiorze towaru.

P. S. Na żądanie wysyłamy ilustrowane cenniki. — Adresować prosimy:

FIRMA „SUKNOPOL“ ŁÓDŹ, skrz. pocztowa 244.

MAGISTRAT M. BIELSKA, WOJ. ŚLĄSKIE
rozpisuje niniejszem

Przetarg ofertowy na dostawę 150 - 180 ton ziemniaków jadalnych dla zaopatrzenia ludności miasta Bielska.

Ziemniaki te muszą być dostarczone do stacji Bielsko w stanie zupełnie zdrowym i dojrzałym, niezmarznięte, o średnicy przekroju przynajmniej 4 cm i nie zawierające pomieszanych gatunków.

Oferty z zapodaniem ceny za 100 kg loco stacja odbiorcza Bielsko, należy składać w zamkniętych kopertach z napisem „Dostawa ziemniaków dla Gminy miasta Bielska“ w Magistracie biuro podawcze do dnia 7 października 1929 do godziny 12-tej w południe, gdzie również można przeglądać szczegółowe warunki dostawy.

W razie przyjęcia oferty winien odnośny oferent przed podpisaniem umowy o dostawę wykazać się kwitem tut. Kasy miejskiej na złożoną kaucję w wysokości 15 proc. wartości dostawy. Kaucja ta może być złożona w gotówce, w państwowych papierach wartościowych lub przez list gwarancyjny, uznanego przez Ministerstwo Skarbu banku.

Dostawa ziemniaków musi być uskuteczniiona w przeciągu dni 14 od dnia zawarcia umowy o dostawę.

Magistrat zastrzega sobie wolny wybór oferenta.

Burmistrz: F u c h s, m. p., wiceburmistrz.